

Datum:	24 nov. 2013 (wk 47) 09:30
Votum / zegengroet	
Openingslied	Gezang 171 : 1 en 3
Gebed	
Kinderlied	Gezang 155 : 1 en 4
Eerste schriftlezing:	Job 42 : 7-17
Zingen:	Gezang 89 : 1
Tweede schriftlezing:	Markus 15 : 16 - 32
zingen:	Gezang 89 : 2
Tekst	Job 42 : 9-10
Preek	
Amenlied na de Preek	Gezang 28 : 1 - 2
Uitleg Avondmaal en voorbede	
zingen bij tafeldekken:	Gezang 28 : 3
tafel 1	
Lezen:	Jesaja 53 : 3-5
Zingen:	Gezang 89 : 3
tafel 2	
Lezen:	Jesaja 53 : 8-11
Zingen:	Gezang 89 : 4
Afsluitend gebed	
Offers	
Wet	Interactief (zie p. 7 v.d. liturgie) Gemeente spreekt vetgedrukte gedeelten hardop mee.
Slotzang	Gezang 74 : 1 en 5
Zegen	De Heer zegent jullie en beschermt jullie, De Heer kijkt jullie welwillend aan en is jullie genadig, De Heer heeft jullie lief en geeft jullie vrede

Intro: Eind goed, al goed ?

Vandaag vieren we avondmaal met elkaar. De tafel staat aangericht, midden in de kerk, en de gemeente mag bij Jezus te gast zijn. Het is dan heel bijzonder om een Bijbelgedeelte te lezen, waar ook, precies in het midden, de maaltijd gevierd wordt. Job ontvangt zijn vrienden en "zij aten brood met hem in zijn huis". We mogen ons daarin met Job en met al onze broeders en zusters in het oude testament verbonden weten. Samen de maaltijd gebruiken is een teken van verbondenheid en van goede of herstelde verhoudingen. Niet voor niets stond bij het sacrament van het Pesach de maaltijd centraal. En Jezus heeft dat prachtige symbool meegegeven aan zijn het nieuwe testamentische gemeente. Hij heeft ons bevolen de maaltijd te houden. Doe dit, tot mijn gedachtenis.

En we vieren de maaltijd totdat hij komt. Vandaag is het de eeuwigheidszondag, waarop we het kerkelijke jaar afsluiten. We gedenken vandaag degenen die ons dit jaar zijn ontvallen en bidden samen met hen die rouwen. En bij de avondmaalsviering mag het dan een troostrijke gedachte zijn dat we onze geliefden eens mogen terugzien op de bruiloft van het lam. Ook daarover heeft het laatste hoofdstuk van Job ons heel veel te zeggen.

Vanmorgen sluiten we de prekenreeks over het boek Job af. En dan is het nog even opletten geblazen. Wanneer je bezig bent met een spannende of ingewikkelde taak, dan heb je daar doorgaans je hoofd goed bij, om fouten te vermijden. Maar je loopt een extra risico wanneer je er bijna mee klaar bent, en de concentratie wegebt. Dan speel je toch nog een foute noot in de laatste regel, of je krijgt toch nog een onnodig doelpunt tegen. Zoiets kan je hier ook gebeuren. Het einde van Job is in zicht. Je weet (als je het boek wel eens gelezen hebt) dat het allemaal goed af zal lopen, en zo lees je over een paar heel spannende dingen heen. Want ook in dit laatste hoofdstuk is het spannend, en leren we God kennen op een heel onverwachte manier. Als we tenminste alert blijven opletten.

Want Job krijgt inderdaad zijn vermogen terug, en dat is mooi voor hem, maar zover zijn we in vers 7 nog niet. Eerst is er nog sprake van een woedende God, een offer voor de zonde en van Job, die bidt voor zijn vrienden. Dan pas horen we over een verzoeningsmaaltijd en daarna over Gods zegen. En over de gelukkige dood van Job.

Ik aanvaard mijn middelaar

Voordat ze aan tafel gaan, aanvaarden Jobs vrienden de middelaar die God aanwijst. En ik? Aanvaard ik mijn middelaar?

We hebben gezien dat de grote strijd in het boek Job, de strijd tussen God en Satan, is beslist in Hoofdstuk 42 vers 6. Job heeft gebogen voor God, hij heeft aanvaard dat God almachtig is en vrijmachtig. En dat hij ook rampspoed kan brengen over zijn rechtvaardige dienaar. Job buigt in stof en as. Hij heeft niets meer over, maar blijft God trouw. Hij dient God inderdaad zonder winst oogmerk. Gewoon, omdat het God toekomt. Hij vertrouwt zich, in alles, toe aan zijn Schepper. Nu dat is uitgesproken, ligt de weg open naar herstel. Een herstel waar Job in 42 vers 6 nog helemaal geen weet van heeft.

Maar, God heeft eerst nog iets te zeggen tegen Jobs vrienden. Hij heeft hun redevoeringen aangehoord en is daar heel boos over geworden. Let dan goed op hoe het er staat: Ik ben in woede ontstoken omdat jullie niet juist *over mij* hebben gesproken. God komt hier nog niet op voor Job, maar voor zijn eigen eer!

De vrienden hadden van God een voorspelbare automaat gemaakt. Een God die ze volledig begrepen en die precies deed wat zij zeiden. Hij zegent de vrome altijd, en hij straft de goddeloze altijd. Met zo'n God konden ze prima uit de voeten. Maar God wordt woedend, wanneer we zo'n beeld van hem maken. Dat is geen correcte of complete voorstelling van God. God is groter, en laat zich niet in onze hokjes opsluiten.

De vrienden zullen een vorstelijk offer moeten brengen en Job moet voor hen bidden.

Het grote wonder dat we hier zien gebeuren is, dat de drie vrienden dat nog doen ook. Ze aanvaarden Job als hun middelaar. Zij hadden hem aangezien voor "een verstotene, door God geslagen en vernederd, veracht, door God en de mensen gemeden". Iemand die totaal verkeerde dingen over God riep. Maar als God zegt: deze man, die jullie voor een lasteraar hebben aangezien, die moet voor je bidden, want alleen hem ben ik goedgezind, dan draaien de vrienden bij. Dan leggen ze hun leven in de handen van Job, en dan vergeeft de HEER.

We hebben in deze serie preken ontdekt hoeveel Job en Jezus op elkaar lijken. Jezus, die volkomen rechtvaardig is, en onnoemelijk veel lijdt. En ook hier is de gelijkenis verbluffend. Degene die door de mensen werd veracht, blijkt de ultieme middelaar tussen God en de mensen. "Door een onrechtvaardig vonnis werd hij weggenomen, om de zonden van zijn

volk werd hij geslagen" lezen we in Jesaja 53, en ook " Om de zonden van mijn volk werd hij geslagen, maar wie van zijn tijdgenoten heeft er oog voor gehad?"

Dat is namelijk ontzettend moeilijk. Wanneer we God in ons eigen systeem hebben ondergebracht, hoe kunnen we dan nog oog hebben voor zijn onverwachte daden? De vrienden hadden ook verbitterd kunnen weglopen en denken: als het zo moet bij God, dan ben ik vertrokken. Zo'n ongrijpbare God, daar brand ik mijn vingers niet aan.

We hebben vanmorgen Marcus 15 gelezen en gezien hoe iedereen zich omdraaide toen Jezus aan het kruis hing als een door God en de mensen verstoten mislukkeling. Een heel begrijpelijke reactie. Laat hij nu eerst maar eens van dat kruis afkomen, dan praten we verder. Pas dan zijn we ervan overtuigd dat God aan zijn kant staat.

Wanneer we vanmorgen aan de tafel aangaan dan leggen we ons leven in de handen van een gekruisigde. En dat is niet niks. Voor de Joden was het een grote ergernis, dat kruis, en voor de Grieken volstreckte dwaasheid. Maar wij voelen dat vaak niet meer zo. Wij zijn na 2000 jaar Christendom volledig gewend aan het kruis. Het is een glad gelakt symbool geworden en een hals-sieraad van edelmetaal.

Maar wat nu, als jezelf een lompzwaar kruis op je nek voelt? Haak je dan af, of besef je dat je iets overkomt wat Jezus heus van te voren heeft aangekondigd. Ieder die mij volgt moet ook zijn eigen kruis op zich nemen. Als we brood eten in zijn huis, en drinken uit zijn beker, aanvaarden we dan die consequentie? Dat we midden in de dood liggen? Of zeggen we, net als de tijdgenoten van Jezus: "Kom af van dat kruis! En haal in elk geval eerst eens dat kruis van mijn schouders, dan zullen we in u geloven?"

Laten we meegaan met Elifaz, Bildad en Sofar. Onze eigen verhalen inslikken, en onze middelaar aanvaarden! Aanvaard de middelaar die God aanwijst. Wees welkom aan de tafel van hem die zichzelf niet heeft gered, maar zich voor ons allen heeft overgegeven. Die zichzelf heeft vernederd, en door God werd verhoogd. En die ons uitnodigt om hem op die weg te volgen.

en ga in vrede

Aanvaard je middelaar en ga in vrede
Want bij God is vrede.

Jobs vrienden en familieleden eten brood in zijn huis.

Ze beschouwen hem niet langer als een man die je moet mijden. Als een man die een stiekeme zonde heeft verzwegen en daarom door God wordt gestraft.

Maar als iemand, die ondanks zijn rechtvaardige levenswandel, door God is overladen met rampspoed. Dat kwam in hun denkraam niet voor, maar hun ogen zijn daarvoor nu geopend.

En dat leidt ook tot ander gedrag. Er is troost en vrijgevigheid.

Tot op de dag van vandaag mag dat de mentaliteit zijn in Christus gemeente.

We vieren aan Christus tafel de herstelde verhoudingen. We beseffen dat we allemaal van genade leven. En we troosten elkaar en beuren elkaar op. En we dragen ook financieel bij aan om de zwakken te hulp te komen.

Met het kleine beginkapitaal dat de vrienden opbrengen, gaat Job weer aan de slag.

En God zegent hem in dit aardse leven voluit. Hij bouwt zijn failliete bedrijf weer op en zijn bezittingen worden nog twee keer zo groot als dat ze waren.

En ook daarmee zegt God iets dat ons niet moet ontgaan. God is geen boekhouder die precies uitrekent wat hij wel en niet heeft afgepakt, en Job exact in zijn vroegere staat herstelt. Dat zou alleen maar de schijn wekken dat de vrienden alsnog gelijk krijgen, met hun voorspelbare God.

Maar die verdubbeling is toch opvallend. In het oude testament is dat de vergoeding die je moet betalen als je iemand hebt bestolen. Wanneer je iemand onrecht hebt aangedaan. En dat heeft hier een heel diepe betekenis. God wil aan Job en zijn complete omgeving voorgoed duidelijk maken dat de rampen die Job hebben getroffen, inderdaad niet moeten worden beschouwd als zijn verdiende loon. Job kreeg een oordeel dat hij niet verdiende. Zo noemt God het tegenover Satan: Ik heb Job zonder reden te gronde gericht. En God, die de Schepper is van hemel en aarde, die aan niemand verantwoording schuldig is, maakt hier toch een heel bijzonder gebaar. Hij betaald Job de schadevergoeding, die hij in zijn wet van misdadigers eist.

En daarmee laat God zien dat hij inderdaad tot verbluffende daden in staat is, om ons mensen te redden. Hij, de rechtvaardige, vereenzelvigd zich met zondaren. De gerechtigheid die hij van mensen verlangt, volbrengt hij zelf.

Als ik dit wonder vatten wil, dan wordt mijn geest van ootmoed stil.

Job krijgt alles dubbel, en hij krijgt opnieuw tien kinderen.

En ook dat is een hoopvol signaal van God.

Job mag kennelijk zijn overleden kinderen gewoon meetellen. Ze zijn onvervangbaar.

En zo laat God zich van een verrassende kant zien. Een kant die *wij* inmiddels ruim kennen, maar die voor Job en zijn vrouw nieuw was, en die ze getroost heeft bij het blijvende verdriet over hun omgekomen kinderen.

In het Oude Testament is het besef van een leven na dit leven nog niet erg sterk. Mensen concentreren zich op het aardse leven, ook wanneer ze hun zegeningen tellen.

En ze gaan in vrede hun graf in, van het leven verzadigd.

In Jezus dagen is de opstanding van doden nog steeds een omstreden leerstuk, maar Jezus is zelf heel beslist op dit punt. God is geen God van doden maar levenden.

Wij, die in de nieuwe bedeling zijn opgegroeid staan daar niet meer zo van te kijken, maar bij de instelling van het Avondmaal geeft Jezus ook aan zijn volgelingen een verrassend perspectief. Doe dit totdat ik kom!

Dit sacrament leert ons dat de cirkelgang van geboren worden, leven en sterven, niet tot in het oneindige zal doorgaan. Jezus werkt toe naar een ontknoping, naar de uiteindelijke verlossing. De bruiloft van het lam, wanneer we te gast zullen zijn in zijn hemelse woning. Samen met allen die in Christus zijn. Dan is de dood overwonnen.

Dan zal hij alle tranen drogen en alle dingen nieuw maken.

Eens zal er vrede zijn.

Amen

Verwerkingsvragen

Algemeen.

Bespreek in een vrije ronde wat je aan deze preek in het bijzonder is opgevallen, wat je heeft getroffen, of hoe je er door aan het denken bent gezet.

1. Middelaar aanvaarden:

In de preek wordt aangegeven dat wij, wanneer we Jezus als middelaar aanvaarden, ons kruis op ons moeten nemen. Dat heeft Jezus meteen duidelijk gemaakt aan zijn eerste volgelingen.

- Heb je daar in je eigen leven ervaringen mee?
- Hoe ga je om met de gedachte (bij jezelf of bij anderen) dat Jezus een falende middelaar is wanneer hij allerlei ellende niet weet te *voorkomen*?

2. Wat vind je van de uitspraak dat we na 2000 jaar Christendom de kruis volledig glad hebben gepolijst?

3. Aan het avondmaal geeft Jezus ons een perspectief, niet alleen over de dood heen, maar ook over de aardse tijd heen. Hij zal alle dingen nieuw maken.

- Ga eens na of je Jezus verlossingswerk inderdaad ziet in dit wereldwijde perspectief.
- Of geef je Jezus meer een plek in je persoonlijke verlossing van zonde, of als jou trooster wanneer je het in dit leven moeilijk hebt?